"WE PLEDGE ALLEGIANCE TO OUR FLAG AND TO THE REPUBLIC FOR WHICH IT STANDS: ONE NATION INDIVISIBLE WITH LIBERTY AND JUSTICE FOR ALL."

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

Neodvisen dnevnik zastopajoč interese slovenskega delavstva.

THE ONLY SLOVENIAN DAILY BETWEEN NEW YORK AND CHICAGO THE BEST MEDIUM TO REACH 180,000 SLOVENIANS IN U.S., CANADA AND SOUTH AMERICA.

VOLUME VI. — LETO VI. | CLEVELAND, OHIO., SREDA (WEDNESDAY) FEB. 14, 1923 | ŠT. (NO.) 38

Single Copy 3c. | Entered as Second Class Matter April 29th 1918, at the Post Office at Cleveland, O., under the Act of Congress of March 3rd, 1879. | Posamezna številka 3c.

"AKO JE VOJNA NEIZOGIBNA, NAJ PRIDE," PRAVI BONAR LAW.

TODA LAW NE VIDI VOJNE NEVARNOSTI S TURKI. — DELAVSTVO ZAHTEVA OBDAVČENJE KAPITALA.

London, 23. feb. — Angleški parlament, ki se je danes zbral k novemu zasedanju, ima pred seboj vprašanja najresnejšega kalibra. Ministrski predsednik Bonar Law se je dotaknil dveh izmed teh vprašanj, namreč bližnjevzhodnega in ruhrskega, ki je v ozki zvezi z odnošaji med Francijo in Veliko Britanijo.

Zadnji čas je bilo jako veliko razmotrivanja o odpoklicu angleških čet iz renskih pokrajin. Bonar Law je danes v svojem govoru izjavil, da upa, da bo vladi mogoče čete obdržati ob Reni, toda da je to v veliki meri odvisno od Francije in Nemčije. Odpoklic čet ob Reni bi bil zelo usodepoln, je dejal Law, ker bi značil konec zavezništva.

Ministrski predsednik je izrazil prepričanje, da ni posebne nevarnosti, da pride na bližnjem vzhodu do vojne, akoravno Turki morda računajo na "našo vojno onemoglost."

"Mi ne želimo vojne," je nadaljeval Law, "toda ako se ji ni mogoče izogniti, mora priti."

Kraljev govor.

Parlament je bil otvorjen z običajnimi ceremonijami ter tronskim govorem kralja. Kralj je v svojem govoru dejal, da Anglijo z ozirom na ruhrski položaj postopa tako, da se povzrči njenim zaveznikom čim manj teškoč. Sporazum za poravnavo angleškega dolga v Ameriki je kralj označil kot dokaz, da je angleški narod pripravljen poravnati svoje obveznosti in izrazil je upanje, da se bo turški problem rešilo še prijateljskim potom. To mišljenje je odmevalo tudi iz govora ministrskega predsednika, ki je izjavil zaupnost, da bodo Turki končno podpisali turško pogodbo.

Program delavstva.

Angleška Labor party, ki je druga najmocnejša stranka v parlamentu, in kot taka poznana kot "stranka opozicije njegovega veličanstva" bo v tekočem zasedanju zahtevala:

1. Da Anglija posreduje v nemško-francoskem položaju in da se pozove Poincareja k odpoklicu armade 100,000 mož in ruhrskega ozemlja.

2. Da se skliče svetovna konferenca, ki naj reši odškodninsko vprašanje, ki neprestano obteža stabilnost in mir Evrope.

Ako bi Francija ne hotela sprejeti tega programa, tedaj naj bi Anglija odpoklicala svoje vojake s porenskega ozemlja. Tudi liberalci bodo skušali prisiliti vlado k podvzetju korakov za ustavitev Francozov.

Večajoča resnost ruhrske okupacije postavlja v dvom možnost, da se bo vlada mogla dolgo časa držati svojega sedanjega stališča, posebno ker je znano, da je v principu bila nasprotna okupaciji od prvega početka. Pričakuje se, da bo tudi Lloyd George, ki se je pravkar vrnil s početnic podpiral Delavsko stranko v opoziciji proti konzervativni vladi z ozirom na postopanje v Ruhru.

Brezposelnostno vprašanje.

Brezposelnost je najresnejši domači problem, pred katerim stoji danes Anglija. Bojni klic delavstva, o katerem so številni opazovalci prepričani, da napoveduje dolgo napovedovano borbo za posebno obdavčenje kapitala, je dvignil Ramsey McDonald, vodja delavstva v parlamentu, ko je otvoril debato glede govora ministrskega predsednika.

McDonald je izjavil, da si more dežela edino na tem čestitati, da je število brezposelnih padlo od 1,500,000 oseb na 1,400,000. Kot se zdi, ima Anglija preveč prebivalstva, je dostavil McDonald, in da je ta preostanek na dnu.

"Ta preistanek pa ne bo stradal in dovoljeval, da se ga suva in brca semintja," je nadaljeval McDonald, "v družbi, ki jih je pahnila v revščino in to iz priprostega vzroka, ker je bogastvo tako nepravično razdeljeno, ne da bi preje poskusili po svojih najboljših močeh kot državljani, da ta sistem spremene in ga napravijo bolj pravičnim."

Dostavil je, da bo Labor party tekom zasedanja bolj in bolj pritiskala na vlado, da se reši brezposelnostni problem.

Pričakuje se tudi, da bo McDonald dvignil vprašanje priznanja sovjetske Rusije, kajti angleška delavska stranka je že ponovno dala izraza svoji zahtevi, da se upostavijo diplomatski odnošaji z moskovsko vlado.

Volitev župana v Ljubljani.

DR. LJUDEVIT PERIČ ŽUPAN DR. STANOVNIK PODŽUPAN.

"Jutro poroča:

Ljubljana, 27. januarja. — Danes ob 11. dopoldne se je vršila po osem mesecev trajajočem komisarijatu brez vsakega zanimanja javnosti volitev župana in podžupana slovenske prestolice. Trg pred magistratom, ki je bil pri zadnjih volitvah tako živahen, je bil danes popolnoma prazen. Občinski svetniki so prihajali skoro neopaženo v občinsko hišo. Tudi v posvetovalnici sami je bilo pred sejo čisto mirno razpoloženje; novi občinski svetniki so se pozdravljali s starimi, ki jih je le še malo. Tudi galerija je imela danes nenavadno lice: sami moški večinoma iz delavskih slojev.

Nekaj minut pred 11. uro so vstopili občinski svetniki v dvorano. Demokrati, 5 po številu, so zasedli zadnje klopi skrajne desnice pred njimi narodni socijalisti in Narodovci. Dr. Perič je zavzel prostor v prvi klopi na skrajni levici, edini zastopnik oficijelne socijalno-demokratske stranke, obč. svet. Ogrin, zadnji sedež v drugi vrsti na desno. Centrum in levico so zasedli klerikalci, komunisti in Zarjani, ki so imeli v gumbnicah rdeče nageljčke.

Točno ob 11. uri je obč. svet. Anton Likozar (JDS) kot starostni predsednik otvoril sejo občinskega sveta, pozdravil vse navzoče, ugotovil sklepčnost in predstavil zastopnika pokrajinske uprave, vlad. svet. Leona Grasellija. Overovateljem je imenoval obč. svet. Mihevca in Bonača, skrutjnatorjem pa obč. svet. Pirca in Kavčiča. Pri čitanju imen občinskih svetnikov se je komunist Leban oglasil z vzklikom "Hier!", kar pa je ostalo skoro neopaženo. Navzočih je bilo 46 občinskih svetovalcev svojo odsotnost so opravičili: Mekuc Adamič in dr. Kušej. Sledila je takj volitev župana.

Dr. Perič župan.

Oddanih je bilo 46 glasov, od katerih je prejel dr. Ljudevit Perič 33, 13 (demokratskih, nar.-soc. in nar.) pa je bilo praznih. Ker je dobil dr. Perič nad polovico glasov, je bil s tem izvoljen za župana. "Zveza delovnega ljudstva" je pozdravila izvolitev s ploskanjem in Živio - klici.

Novi župan dr. Perič izjavi, da sprejme izvolitev, nakar je izvajal: "Sodrugi, občinski svetniki in ostali gospodje občinski svetniki! Da reagira na nasilje in zakonolomstvo, je ljubljansko delovno 3. decembra 1922 obsodilo kršitev občinske samouprave in zakonolomstvo. Dne 28. maja 1922. sem prejel od pokrajinske uprave sklep, da je občinski svet razpuščen in že naslednjega dne sem moral županske posle prepustiti vladnemu komisarju. 3. decembra je 4000 ljudi odgovorilo na to nasilje. Pokrajinska uprava in vlada bi morala vedeti, da je za dobro upravo potrebna stabilnost in kontinuiteta in da se sklepi in načrti, ki jih je izvršil prejšnji občinski svet, dajo izvesti samo tedaj, ako ta deluje naprej in sam aplicira sklepe in načrte. Pokrajinska uprava je to dobro vedela, kljub temu pa je oškodovala občino za milijone in milijone. Naloga novega občinskega sveta bo, da s skromnimi sredstvi reši najnujnejše potrebščine. Delo bo težko, vendar pa sem prepričan, da je iskrene volje in zmožnosti dovolj da bomo kos težavnim nalogam. Zahvaljujem se Vam za izvolitev in prosim Vašega sodelovanja!"

Podžupan klerikalec dr. Stanovnik.

Obč. svet. Likozar je odredil takoj nato volitev podžupana. Oddanih je bilo 46 glasov; 31 za obč. svet. dr. Stanovnika (SLS), ki je bil s tem izvoljen, 15 pa je bilo praznih (opozicija ter obč. svet. Ogrin in Stanovnik). Dr. Stanovnik izjavi, da sprejme izvolitev. (Ploskanje pri klerikalcih.)

S tem je bil dnevni red prve izredne seje dne 3. decembra izvoljenega občinskega sveta, v katerem imajo narodne stranke 13, klerikalno-komunistična večina pa 35 glasov, izčrpan in je obč. svet. Likozar s prošnjo, naj pokrajinska uprava izposluje potrditev novega župana, zaključil sejo.

Prosekucija "slackerjev" končana.

ZVEZNI SODNIK WESTENHAVER JE ODLOČIL, DA JE DOBA, KO JE BILA VLADA V STANU POSEKUTIRATI ONE, KI SO SE ODTEGNILI VOJAŠKI SLUŽBI, POTEKLA.

Zvezni sodnik D. C. Westenhaver je včeraj v Clevelandu podal z ozirom na zadevo nekega moškega, ki se je izognil registraciji in vojaški službi odlok da je zakonita doba, tekom katere je imela vlada moč nastopati proti takim osebam, potekla, in da od sedaj naprej vlada proti tisočerim osebam, ki so krive istega prestopka, ne more več nastopiti.

Sodnik Westenhaver pravi, da bo mogla vlada prosekutirati edino one kršilce zakona za obvezno vojaško službo, proti katerim je naperila obtožbe v teku treh let po njih kršitvi, ako pa je obtožba bila naperjena proti taki osebi tri leta po kršitvi, tedaj da je ista neveljavna in nezakonita.

Kongres je sicer 8. marca preteklega leta sprejel neko resolucijo, katere namen je bil podaljšati dobo kaznjivosti preko treh let, toda sodnik Westenhaver pravi, da one resolucije ne smatra za druzega kot za "izraz zakonodajnega mnenja", ne pa za zakonito.

"Jaz sem zako tolmačil kot sem ga našel," pravi sodnik Westenhaver v svojem poročilu. "Nesrečno dejstvo ostane, da je kongres pri sprejemu resolucije od 8. marca pozabil določiti, kakšne so bile njegove prejšne akcije ter potem v soglasju znjimi sestaviti svojo resolucijo."

To odločitev je podal sodnik Westenhaver v zadevi Charles Salberga iz Canton, Ohio, ki je bil obtožen, da se 5. junija 1917, ni registriral in ki je do preteklega leta nepretsano potoval po deželi iz mesta v mesto.

Odvetniki za Salberga so zahtevali razveljavljenje obtožbe na podlagi zakona, ki omejuje dobo, tekom katerega je prosekucija za tak prestopek mogoča ter izjavili, da je bila obtožba napram njih klijentu naperjena šele 20. decembra, medtem ko je bila ista nemogoča že po 7. juniju, 1920. Kot razvidno iz izjave sodnika, je ta argument držal. S to odločitvijo so avtomatično propadle tudi vse druge slične vladne prosekucije, ki so že v teku, ali pa se je z njimi nameravalo pričeti.

Nadaljna izpričevanja Balanowa.

BALANOV PRAVI, DA SO SI DETEKTIVSKE AGENCIJE POSEBNO PRIZADEVALE, DA USTVARIJO KAKE DOKAZE PROTI FOSTERJU.

Chicago, 13. feb. — Arthur Balanow, poznan tudi pod imenov Bailin, je danes nadaljeval z izpričevanjem, kako so privatne detektovske agencije špijonirale v delavskih organizacijah ter jih ščuvale k nasilnosti, da so potem dobivale lepe nagrade za pogone na "radikalce".

Balanov pravi, da so si detektovske agencije posebno prizadevale, da umetnim potom ustvarijo kake dokaze proti znanemu delavskemu voditelju William Z. Fosterju, ki je z drugimi radikalnimi delavskimi voditelji vred sedaj obtožen v zvezi pogonom v Bridgeman, Mich., o katerem se tudi trdi, da so ga začrtali in izvršili agentje privatnih detektivskih firm.

"William J. Burns mi je naročil, da pridigujem radikalizem in nasilje na vseh delavskih zborovanjih," se je danes izjavil Balanow.

Burns je načelnik preiskovalnega biroja, ki tvori del zveznega justičnega departmenta. Kot znano, je bil poskus, da se justičnega tajnika Daughertyja odstavi, utemeljevam tudi z dejstvom, da je Burnsa imenoval za načelnika preiskovalnega biroja, akoravno mu je bila znana njegova dvoumna preteklost.

Burns pravi, da sta Thiel in Burns detektivski agenciji pričeli z radikalno kampanjo, da bi dobile od bankirskih in bizniških interesov čim več denarja za preiskovalne namene.

Thiel agencija je hotela, da grem za radikalno literaturo, jaz pa tega nisem maral storiti in sem pustil delo. Kmalu nato mi je Burns rekel, da naj pridem k njemu. Tedaj mu je Burns baje dejal, da ako bo Harding izvoljen, bo dobil mesto načelnika preisekovalnega biroja v justičnem departmentu, če bo izvoljen Cox, pa da dobi to mesto Allen, O. Meyers.

Balanow pravi, da sta bila najmanj dva uradnika justičnega departmenta tudi v službi privatnih detektivskih agencij, in da sta izročala slednjim vse informacije, ki jih je dobila vlada glede aktivnosti takozvanih "rdečih" organizacij.

Med drugim je Balanov danes tudi izjavil, da je bil "rdeči" pogon 1. januarja, 1920, izveden potem, ko so privatni detektivi "nastavili" dokaze proti prijetim delavskim voditeljem.

Burnsovi agentje zanikujejo obtožbe.

New York, 13. feb. — Vladni uradniki in privatni detektivi, proti katerim je Arthur Balanow naperil obtožbe, da so ga najemali za izzivanje nasilja v delavskih organizacij, zanikujejo obtožbe ter pravijo, da je Balanow špijon radikalcev. Uradniki in detektivi pravijo, da je Balanow prišel k njim le z namenom, da zve za vladne načrte proti radikalcem, da bi jih o njih mogel posvariti.

Sherman Burns, ki je načelnik Burnsove detektovske agencije, odkar je William J. Burns načelnik preiskovalnega urada v justičnem departmentu, je danes izjavil, da je Balanow nekoč priznal da je radikalec in da ga je k privatnim agencijam poslal Charles Recht, legalni zastopnik sovjetske vlade v New Yorku, in da je Balanow pisal newyorškemu poštarju pismo, da bo Woolworth poslopje pognano v zrak, če se ne bo oprostilo vseh političnih kaznjencev.

V CLEVELANDU JE NAD 10-TISOČ KOTLIČEV, PRAVIJO OBLASTI.

PROHIBICIJSKI IN DRUGI URADNIKI PRAVIJO, DA SE PROHIBICIJO KRŠI NA DOMEH NAJMANJ 100,000 CLEVELANDČANOV IN DA JE BILA ŽE POLOVICA BIVŠIH SALONARJEV KAZNOVANA RADI KRŠITVE.

Clevelandska policija, prohibicijski uradniki in sodniki so mnenja, da se operira v Clevelandu in okolici najmanj 10,000 kotličev za huho žganja, da je nad 30,000 oseb, ki se ne pečajo z ničemur drugim kot s prodajo in izdelovanjem opojnih pijač, in da najmanj 100,000 prebivalcev krši zakon z izdelavo žganja za domačo uporabo.

Ni ga skoro dne, pravijo oblasti, da ne bi prišel kak prohibicijski grešnik pred sodnika, ki pravi:

"Seveda, to je moj kotliček. Žganje izdelujem, da morem preživljati družino. V moji sosedščini se kuha po vseh hišah, zakaj se je potem aretiralo ravno mene?"

Policija pravi, da je v preteklem letu izvedla 3,600 prohibicijskih aretacij, in da je kršenje prohibicije najbolj gosto v onih delih mesta, kjer žive prebivalci tujezemskega izvora. Zvezni agentje so izvršili 1,500 aretacij, deputaji raznih občin okrog Clevelanda pa 2,100 aretacij.

Od teh aretacij je bilo 2,200 izvedenih radi posedanja kotliča, 4,500 radi posedanja žganja, 300 radi prodajanja in 200 radi prevažanja.

Dejstvo, da je bila večina oseb obtoženih posedanja pa nikakor ne pomeni, da se je pijače malo prodajalo, pravijo oblasti. To ne dokazuje druzega, da prodaje ni mogoče drugače dokazati kot ako se kršilca dobi ravno pri prodaji, medtem ko najdba pijače sama na sebi dokazuje tudi posedanje.

Aretacije radi prohibicije so se v preteklem letu povišale za 50 procentov v primeri z aretacijami v 1921. Ali je v tem dokaz, da se je zakon bolj kršilo, ali da so bile oblasti bolj aktivne?

Policijski načelnik pravi, da je to dokaz, da se prohibicijo pogosteje krši kot prejšno leto in istega mnenja sta tudi policijska sodnika Terrell in Stevens. Medtem ko to morda velja za mesto, pa je v bližnjih občinah za veliko število aretacij odgovorna aktivnost občinskih deputijev, kajti te občine so šele lani pričele s pogoni na prohibicijske kršilce, katere se sodi pred mirovnimi sodinki.

Oblasti pravijo, da se največ kršitev pronajde v prostorih, ki so bili prejšne čase saloni, ki so se preko noči, ko se je uveljavila prohibicija, prelevili v prodajalne mehkih pijač.

G. C. Southwell, tajnik Dry Maintenance lige pravi, da sodnijski rekordi kažejo, da je že 50 procentov nekdanjih salonov kršilo prohibicijo, in da je bilo do sedaj obtoženih in obsojenih že 576 bivših salonarjev zraven tega pa je bilo kaznovanih še okrog 500 lastnikov prostorov za prodajo mehkih pijač, ki so se odprli že po uvedbi prohibicije. Vrhu tega pa so bili številni lastniki teh prostorov že po večkrat kaznovani, nekateri že po sedemkrat in osemkrat.

Kaj dokazujejo vsi ti podatki clevelandskih oblasti? Nič druzega kot da je prohibicija velik humbug, in da se je ne da vsiliti. Mesto da bi število kršenj padalo, pa raste in raste. Kdaj se bodo prohibicijski fanatiki spametovali in prišli do spoznanja, da se vprašanja kot je prohibicijsko ne da rešiti z nasilnimi zakoni, temveč edino s poukom in izobrazbo?

— **Zahteve karpentarjev.** Uradniki tukajšnjih karpentarskih unij naznanjajo, da bodo zahtevali letos 15 centov zvišanja pri uri, ko se prično pogajanja za plače v bodočem letu. Stara plača $1.10 od ure poteče 1. maja.

— **Poskušen samomor.** — Mrs. Violet Ward, 29 iz 1029 Ansel Rd. se je nahajala včeraj v jako opasnem položaju v Mt. Sinai bolnišnici, ko je zavžila strupene kregljice. V pondeljek je pripravila možu še večerjo, potem pa je šla v spalnico. Med jedjo je začul mož iz sobe kropenje in ko gre, da vidi, kaj je, je našel ženo v smrtnih krčih. Hotela si je končati življenje vsled slabega zdravja.

— **V veseli družbi** je nabral Frank Mrzlikar za slovenski Dom v Collinwoodu svoto $5.25. Hvala nabiralcu kakor tudi darovalcem.

— **Collinwoodčani** so pusta prav primerno praznovali sinoči z zabavno maškeradno veselico v Slovenskem Domu. Bilo je veliko jako lepih in zanimivih mask in razdalo se je več krasnih daril.

— **Starišem Janežič** na 6028 Glass Ave. je umrla leto in pol stara hčerka Jenny, starišem Polič na 7425 E. 30 St. pa je za opeklinami umrl leto in pol star sinček Louis. Naše sožalje!

— **Kam gredo kotlički.** Pokopališče kotličkov se nahaja v ozadju Central policijske postaje. Tu se zmeče vse, kar je bakrenega in ko je zaloga dovolj velika, se jo proda prekupčevalcem starega pleha, denar pa gre v policijski penzijski sklad. Ni dolgo tega, ko je prišlo v sklad $400 in bakrene zaloge bo kmalu zopet dovolj za prodajo

"Enakopravnost"

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

IZHAJA VSAK DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV.

Owned and Published by:
THE AMERICAN-JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
Business Place of the Corporation -- 6418 ST. CLAIR AVE.

SUBSCRIPTION RATES:
By Carrier .....1 year $5.50, 6. mo. $3.00, 3 mo. $2.00
Cleveland, Collinwood, Newburgh by mail.....1 year $6.00, 6 mo. $3.50 3 mo. $2.00.
United States .....1 year $4.50, 6 mo. 2.75, 3 mo. $2.00
Europe and Canada ..... 1 year $7.50, 6 mo. $4.0-
POSAMEZNA ŠTEVILKA 3. SINGLE COPY 3c.

Lastnje in izdaja za
Ameriško-Jugoslovanska Tiskovna Družba.
6418 ST. CLAIR AVE.

Za vsebino oglasov si odgovorna uredništvo in upravništvo

CLEVELAND, OHIO., SREDA (WEDNESDAY) FEB. 14, 1923

Princeton 551 Randolph 5811

JOSIP STRITAR.

Kot razvidno iz poročil v starokrajskih listih, se je koncem preteklega januarja povrnil v naročje svoje domovine mož, ki si je stekel nevenljive zasluge na polju slovenske kulture, oziroma slovstva, Josip Stritar. Živel je dolga leta v Aspangu pri Dunaju, kjer je posebno tekom vojne in izza vojne trpel akutno revščino. Ta je bila pač delež skoro vseh mož, ki so širili prosveto in umetnost med našim narodom.

Stritarjevo ime je znano skoro slehernemu Slovencu po knjigah, ki jih je izdala Mohorjeva družba, "Pod lipo", "Jagode," "Zimski večeri" in "Lešniki", toda manj znano je, da je bil ta mož takoreč pijonir modernega slovenskega slovstva, i nda mu je položil temelj, ko je ustanovil prvo slovensko literarno revijo "Zvon." In ravno Stritarjev "Zvon" je prinesel in predstavil Slovencem njih najboljše pripovednike in pesnike: Jurčiča, Gregoriča, Tavčarja, Erjavca, Levstika, Jenka in še neštete druge, ki se niso povzpeli tako visoko kot navedeni.

Narodil se je Stritar 6. marca 1863. v Podsmreki pri Vel. Laščah na Dolenjskem. Ljudsko šolo je obiskoval doma, potem pa je odšel v Ljubljano, kjer je leta 1847. stopil v gimnazijo, l. 1855. pa je na dunajski univerzi pričel s študijo klasičnih jezikov. Pozneje je mnogo potoval po Švici, Franciji, Nemčiji, Italiji ter se seznanjeval s slovstvi drugih narodov. Stritar je o zgodovinski nalogi Slovanov razvil poseben in za današnji čas značilen pojem, ki ga je tudi pesniško izrazil, namreč, da bodo prinesli svetu ideal ljubezni in bratoljubja.

Ali zbuditev ruskega velikana ter njegov nadčloveški poskus, da principe pravičnosti in ljubezni praktično izvede, ne podpira te Stritarjeve teze?

Kot piše Grafenauer v "Zgodovini slovenskega slovstva," so poglavitne zasluge Stritarja v slovenskem slovstvu: svoboda kritike ,uvedba psihološkega družabnega romana po vzorcu drugih evropskih narodov ter izčiščenje oblikovne strani slovenskega slovstva.

Kulturno delo je bilo med Slovenci od nekdaj nehvaležno in tudi često z zaničevanjem in omalovaževanjem plačano delo. Pot slovenskih kulturonoscev je bila od prvega početka pa do današnjega dne križeva pot. To nam svedočijo življenja vseh naših velikanov od Prešerna pa do Cankarja ter sodobnih slovstvenih ali drugih umetnikov. Vsak kulturni pridobitek so morali naši veliki ljudje takorekoč plačevati s svojo srčno krvjo. In vendar, kaj je narod brez svoje samolastne kulture, svoje književnosti, vpodabljajoče, muzikalične in dramatične umetnosti? Merilo narodov je njih kultura, obseg, v katerem so se izkazali in razvili v duševnem oziru.

Naša domovina je s poklicom sivolasega boritelja in kulturonosca ob zatonu njegovega življenja na svojo grudo odplačala vsaj del svojega velikega dolga, katerega je ostala dolžna skoro vsem svojim drugim velikim možem.

ZOB:

Socializem in žena.

Od vseh strani dobiva človek sunke in po vsakem takem sunku se zaleti v nasprotno stran, v nadi, da tam ne bo naletel na odpor; komaj je pa priletel tja, ga že zopet odrine nov sunek. In tako dalje. Ko ima 20 let, je že tako osuvan, da si zaželi miru. Stisne se v kak kot, češ, tu me ne bo suval nihče, saj me niti ne vidijo ne, kaj še, da bi bil komu na poti. Toda poiščejo ga tudi tam, če ga ne najdejo drugi ljudje, ga začnejo nedlegovati lastne misli in želje, hrepenenja in strasti, ki sujejo ranogokrat še bolj neprijetno, nego zunanji svet. Da se izogne človek tudi tem sunkom, si poišče družabnico za svoj samotarski kot. Po navadi si jo najde kaj kmalu ("Ta ali pa nobena!") in ko si jo najde misli, da je zagotovljen pred vsemi zunanjimi in notranjimi sunki. Ko ima 30 let, malo več ali manj, to je postranskega pomena, ko minejo medeni tedni, v katerih je človek tako neumen, da sunkov niti ne čuti, čeprav je od njih ves poln modrih in črnih lis, takrat začne tisti joj, ki privede nekatere do obupa, da si vzamejo življenje, druge do resignacije, to je, da se vdajo v voljo tistih, ki sujejo, čeprav pravijo sami, da so se vdali le v božjo voljo, tretje pa do neusmiljenega in brezobzirnega prerivanja s komolci, da pridejo med tiste, ki si jih je baje božja volja izvolila za suvalce; upajo namreč, da takrat ne bodo več dobivali nikakih sunkov, ko bodo sami suvali druge.

Ko se je tak joj začel tudi zame, nisem vedel, kako naj se rešim, le to sem vedel, da nobena teh treh vrst rešitve zame ne pomenji rešitve. Samomor je strahopetnost, bežati se mi ne zdi posebno častno. Resignacija je proti moji naravi in tudi proti moji pameti — ne morem si misliti, da bi bila božja volja tako krivična. Da bi se pa hotel s komolci prerivati med suvalce, bi bilo še posebno neumno! Videl in vedel sem namreč, da se tujih sunkov ne rešiš s tem, če sam suješ.

Tako sem bil prisiljen iskati si kake druge poti. Seveda sem je iskal tam, kjer sem baš stal, na razpotju teh treh poti. Tam je stalo predvsem veliko vprašanje, ali je res božja volja razdelila ljudi na suvalce in osuvance. Kako sem to vprašanje rešil, sem popisal v knjižici "Socializem in vera" in ponosen sem na to, da se niti suvalci niso upali javno povedati, kaj jim v tej knjigi tako smrdi, da je ne trpe v svoji bližini.

Samo taki so povedali svoje mnenje o njej, ki tud sami niso bili zadovoljni z nobeno izmed onih treh poti. Eden izmed teh me je opozoril, da leži prednost knjge v njeni preprosti razumljivosti in da je zato najučinkovitejšinjen del tisto poglavje, ki je najbolj preprosto in najbolj razumljivo, ker je vzeto naravnost iz življenja. Mislil je poglavje o agentu. Seveda sem si to poglavje še enkrat bolj natanko ogledal, če ne zaradi vestnosti, da bom za prihodnje svoje pisarjenje vedel, kaj je dobro, pa vsaj zato, ker imam tudi jaz tisto vsesplošno človeško bolezen, da mi je bolj všeč hvala nego graja. Torej sem nekaj zaradi vestnosti, nekaj pa iz samoljubja še enkrat — da ne lažem: še parkrat — prečital tisto poglavje. In pri tem mi je prišla na misel ideja, resnična ideja, da me je bilo sram, ker je prišla tako pozno: Najboljše mnenje o knjigi bo dal lahko tisti agent sam! Tega agenta torej poišči, daj mu k[illegible]o in ga prosi naj [illegible] kot [illegible] kakor precej mere [illegible] pove svoje mnen[illegible]

Reč[illegible] storjeno.— Ne, ni tako! Slovenščina je točen jezik in če pravim "storjeno," si bo vsak mislil, da sem agenta kar takoj posetil, mu dal knjigo s prošnjo vred, dobil od njega čaz par dni kritiko itd. Pa ni šlo tako gladko!

Agenta so bili proglasili za neumnega, zato je odšel v tujino in se ni več vrnil. Zdaj pa nihče ni vedel za njegov naslov, niti za državo ne, kjer živi, niti tega ne, če sploh še živi, če se ni obesil, kar bi bilo najpametnejše in tudi najbolj razumljivo, saj pravijo, da so vsi samomorilci zmešani. Neumnemu človeku se pa lahko zmeša, ne?

Tako je padla v vodo vsa moja bliljantna ideja. Skoro obupal sem. Pa kakor nesreča, tako tudi sreča nikdar ne miruje. Svetovna vojna in njene posledice so mi pomagale. Ljudje so izpreminjali svoje državljanstvo kakor prej klobuke, kaj blobuke, kakor žepne robce. Pri tem je bilo pisanja na vse strani, in marsikaj se je zvedelo,kar bi sicer nikdar več ne prišlo na dan. Tako sem tudi jaz zvedel, da je dotični agent postal češkoslovaški državljan, da živi v Pragi v Spalene ulici na številki tej in tej — številke ne smem izdati — in da nihče ničesar ne ve o kaki njegovi duševni bolezni. Takoj sem napisal pismo in mu z njim vred poslal knjigo. Ker nisem vedel, če ni z neumnostjo vred pustil v domovini tudi materin jezik, sem mu pisal po češko, da se mu prikupim in ga s tem pripravim do čitanja slovenske knjige.Toda moj strah je bil popolnoma nepotreben.— Komaj teden dni je minilo, ko že prejmem od njega odgovor v čisti slovenščini, kakor da ne bi bil sploh odsoten z doma vso to dolgo dobo 15 let. Zato me je pa tem bolj presenetila prekratka vsebina — nič drugega, samo vprašanje, koliko izvodov in po katerih krajih na Slovenskem smo prodali.

Kaj te to briga, sem si mislil. Ali misliš po tem soditi mojo knjigo?

V resnici me je bilo pa le sram. Kajti grdo sem se bil urezal pri kalkulaciji. Mislil sem, da pojde knjiga za med, da je ne bo dal nihče več iz rok, kdor jo bo vsaj malo pregledal, in da bo 2000 izvodov prodanih kar prvega leta — pa sem jih oddal samo 800 in še to večinoma samo na kmete, po mestih skoro nič. Res me je bilo sram. Najraji bi bil ostal odgovora dolžan — pa sem se premagal in mu sporočil vse po pravici.

Prijatelj!

Vaše pismo me je po dolgem času prisililo izpremeniti moje mnenje o naši skupni domovini. Če ste te knjige prodali v pol leta 800 izvodov in še to večinoma po krajih, kjer po splošni govorici ni nikake duševne kulture, potem nisem upravičen gledati na naše ljudstvo z viška. Zato sem se odločil vrniti se v domovino. Čimprej se oglasim pri Vas in takrat Vam povem osebno svoje mnenje o knjigi. Samo največjo — in menda edino — napako Vam povem že danes, da se lahko pripravite na obrambo: Na spol ste popolnoma pozabil! Kakor da bi bili tudi Vi pristaš tistega žalostnega cerkvenega načela: mulier taceat n ecclesia, to je, žena naj v cerkvi molči! S tem ste storil marsikako krivico, tudi meni!

Pa več ustno! Pozdrav!

Ivan Medičar

(Dalje.)

—o—

Čast komur čast!

Ljubljanski "Naprej" piše:

Poročila, ki smo jih dobili o poteku konference za "enotno fronto" soglasno potrjujejo našo že staro trditev, da se za vsemi temi frontami skrivajo ljudje, ki nimajo nobenih načel, nobenih principov, temveč so čisto navadni koristolovci, ki se prodajo vsakomur, ki jim ponudi — mandat.

Že ob času ljubljanskih volitev se je čisto jasno pokazala vsa gniloba, ki se je zbrala na Turjaškem trgu. Žal, so pa imeli ti ljudje na razpolago dovolj sredstev, denarja za tisk, avtomobile, za svoje agitatorje itd., tako da se jim je s temi zlatimi kanoni posrečilo preprečiti, da ljudstvo ni zvedelo resnice.

Z vsemi temi umetnimi sredstvi so znali udušiti tudi upor v lastnih vrstah, tako da se je na zunaj zdelo, kakor da so med seboj popolnoma enotni.

Na zadnji konferenci so pa vsa ta nesporazumljenja bušnila z vso silo na dan. Ta nesporazumljenja so taka, da je očitno, da je nova stranka, ki je bila na tej konferenci rojena — bila obenem položena tudi na mrtvaški oder.

Že na shodih, ki jih prireja ta gospoda, se prav često slišijo ostri medklici: prodali ste nas! Ti klici se zadnje čase vedno bolj množe in očitno je, da bodo v najkrajšem času dobili večino tisti, ki so proti gnilim kompromisom.

Ne bo dolgo, ko bodo gospodje komunistični advokatje Lemež, Fabjančič, Klemenčič, Stefanovič itd. s svojimi najnovejšimi zavezniki kakor so Mihevc, Kopač, Tokan, Perič itd. izbacnjeni iz Delavskega doma.

V kavarni "Union", kjer so to "stranko" "sklenili," bodo potem imeli časa še več, nego ga imajo sedaj, da se dodobra zgovore, ne več o "enotni fronti," temveč o odžaganih vejah.

Za primer, kako v komunističnih vrstah vre, naj priobčimo le govor Marcela Žorge, v katerem jim je povedal skoro vse, kar smo jihm povedali že tudi mi. Govor posnemamo po zadnjih "Delavskih novicah," kjer je bil gotovo že precej cenzuriran, vendar kaže še vseeno gnev, ki se v njihovih vrstah vsak dan huje pojavlja.

Marcel Žorga pravi, "da je parola enotne fronte izšla iz Rusije in sicer se mora enotna fronta izvesti samo med revolucionarnim proletariatom. Govori se o vzrokih, zakaj je propadla hainfeldska in berlinska konferenca. — Socialistične skupine se morajo izjaviti za izstop iz II. internacionale, drugače se ne moremo z njimi družiti. Oni, ki so za enotno fronto samo v Sloveniji, so kontrarevolucionarji. (Medklici: Nikče ni za enotno fronto samo v Sloveniji!) Enotna fronta revolucionarnega proletariata se mora postaviti na vsem svetu. Žorga govori dalje proti intelektualcem in katere pri vstopu v stranko ne zadostuje 21 točk, on bi predlagal za intelektualce najmanj 42 točk. Češki narodni socialisti so buržoazna stranka, oni so nekaka kopija ruskih eserjev (socialrevolucionarjev). Naši so jim enaki. Z glasovanjem za zakon o zaščiti države so onemogočili. (Medklic: fuj!) Ne more biti govora za vsilni kompromis z narodnimi socialisti, ker moramo iti v volilni boj z enotnim programom. Ljubljanske občinske volitve so bile napaka, ker smo se združili z buržoaznimi klerikalci. (Medklic: sam si bil za to!) Naj živi enotna fronta revolucionarnega proletariata!" (To je citat iz "Delavskih novic").

Mi se z Žorgovo politiko gotovo ne strinjamo. Konštatirati pa moramo, da se ni dal zamesti med malomeščanske otrobe.

S takimi nasprotniki se mi raje bojujemo, vendar jih spoštujemo. Nam so taki sovražniki nekoliko opasnejši, vendar imamo zadoščenje v tem, da so se tudi na oni strani našli ljudje, ki se jim koristolovstvo gabi. S takimi nasprotniki se bomo lahko sporazumeli takrat, ko bo razvoj pokazal, kdo izmed nas ima prav.

S političnimi verižniki pa nikoli.

—o—

Grobnica srbskih junakov v Tunisu.

Francoski general Deleit je prosil našo vlado za dovoljenje, da smo zemske ostanke srbskih vojakov, ki so v svetovni vojni po albanski tragediji umrli v Tunisu v Afriki, izkopati in poskopati s francoskimi vojaki v skupno grobnico v Tunisu, nad katero zgradi francoska vlada potem krasno kapelico z imeni vseh zavezniških junakov, ki bodo počivali v imenovani grobnici.

KARL MAY:

WINNETOU

RDEČI GENTLEMAN

"Mi je vseeno, kaj si misli, popolnoma vseeno, če se ne motim. Seveda me ima za nezmožnega in nehvaležnega človeka; a to je postranska stvar; poglavitno je, da se ne prevzame, ampak ostane, kakor je. Seveda bi ga bil najrajše objel in poljubil."

"Fi" vzklikne Stone. "Tebe poljubiti! Objem bi človek že še riskiral, toda poljub, ne!"

"Tako? Mogoče ne? Zakaj?" vpraša Sam.

"Zakaj! Ali nisi imel še nikdar kakega ogledala? Ali nisi še nikdar videl v čisti vodi svoje vtnečene slike? Ta obraz, ta brada, ta nos! Človek, kdor bi prišel na to neumno misel, da postavi svoje ustnice tja, kjer bi se morale iskati tvoje, tega bi moralo opeči pošteno solnce, ali mu pa zmrzniti pamet."

"Tako! A! Hm!"

"To je res velika prijaznost od tebe. Torej sem grd človek! Kam prištevaš pa sebe? Ali misliš morda, da si lep? Tega si nikakor ne domišljaj! Zastavim ti svojo besedo, da dobim jaz prvo darilo, če tekmujeva midva za lepoto; ti bi pa dobil le priznanje, hi-hi-hi! Toda to ne spada sem. Govorili smo o našem greenhornu! Nisem se mu zahvalil in se mu tudi ne mislim; toda ko bode stegno pečeno, dobi naj on najboljši in najokusnejši kos; sam mu ga odrežem; to je zaslužil. Vesta li, kaj mu jutri napravim?"

"Kaj?" vpraša Stone.

"Veliko veselje."

"S čim?"

"S tem, da ujame jednega mustanga."

"Ali misliš iti nad mustange?"

"Da. Konja moram vendar imeti. Ti mi posodiš tvojega za lov. Ker so se danes pokazali bivoli, pridejo tudi gotovo mustangi. Mislim, da mi je treba iti samo do prerije, kjer smo predvčerajšnjim zaznamovali in premerili progo. Tam jih gotovo dobim, kakor hitro pridejo ti divji konji na jug."

Jaz nisem poslušal dalje, ampak šel sem nazaj v grmovje, da se lovcem približam od kake druge strani. Oni ne smejo zvedeti, da sem jih poslušal.

Napravim ogenj in zasadimo dve rogovili v zemljo. Ti so bili opora za ravno, dolgo palico, katera nam je služila za raženj. Ko nasade celo stegno, prične Sam Hawkens vrteti raženj počasno in z umetniškim čutom. Pri tem se je držal grozno svečano, kar mi je delalo mnogo zabave.

Ko se vrnejo drugi z mesom, ravnajo prav tako kot mi. Seveda niso bili tako mirni, ker je vsakdo hotel prvi speči. Ker pa ni bilo prostora, ruvali so se med seboj in snedli napol pečeno meso.

Jaz dobim v resnici najlepši kos; imel je mogoče tri funte, a sem vsega pojedel. Toda zato me ne smete imeti za požeruha; jedel sem navadno vedno manj kot drugi, ki so živeli v istih okoliščinah kot jaz; toda kdor ne ve ali kdor ni sam doživel, tisti nima pojma, koliko mesa povžije westman, če hoče, da prenese vse. Človek rabi za svoj živež poleg neorganskih snovij tudi gotovo količino beljakovine in ogljikovih snovij; če živi v civilizovani okolici, si že priredi pravo razmerje. Westman pa, kateri živi po več mesecev v pragozdih, se preživlja navadno le z mesom, katero ima jako malo ogljikovih snovij; zato je naravno, da sne veliko množino mesa, da dobi telo potrebno količino ogljikovih snovij. Da sne pri tem velike množine beljakovine, katera ne pospešuje redilnosti, mu mora biti vseeno. Poznam starega lovca, ki je snedel naenkrat okrog osem funtov mesa; ka ga vprašam, če je sit, odgovori

"Moram biti, ker nimam več; če mi pa odstopite kos svojega mesa, vam gotovo ne bode treba čakati dolgo, da ves izgine."

Med jedjo se pogovarjajo ostali westmani o bivolskem lovu. Ko so videli oba bika, so vendar dobili malo drugačen pojem o moji "neumnosti", katero sem baje s tem zakrivil, da sem jih ustrelil.

Druga jutro se odpravim kot običajno na delo; naenkrat pride Sam k meni in mi pravi:

"Pustite vaše orodje, Sir, imam nekaj zanimivejšega."

"Kaj?"

"Bodete že zvedeli. Pripravite vašega konja, da odjahamo."

"Na sprehod? Je pa že delo važnejše!"

"Pshaw! Dovolj ste se trudili. Sploh pa mislim, da smo do poldne že nazaj. Potem lahko merite in računite, kolikor vas je volja."

Sporočim Bancroftu in odhajam. Sam se je delal po poti silno skrivnostnega, a mu nisem hotel povedati, da že vem za njegov načrt. Jahava po že premerjenem svetu do prerije, katero mi je Sam včeraj označil.

Bila je gotovo dve milji široka in dvakrat tako dolga; obkroževale so jo obrastle višine. Po sredi se je vil plitev potok ter namakal vso dolino, po kateri je rastla bujna, sočnata trava. Od severa se je moglo priti v dolino med dvema gorama, južno pa se je podaljševala v široko dolino. Ko pridemo do cilja, obstoji Hawkens in premeri dolino s paznim očesom; nato jahava severno ob potoku. Naenkrat obstoji, skoči raz posojenega konja ter preiskuje previdno neki sled ob potoku. Nato pride nazaj, zahaja konja in oba greva dalje, a ne več v dosednjej smeri, ampak pravokotno na desno, tako, da prideva v kratkem do zapadnega prerijskega roba. Tukaj zopet razhaja in priveže zelo previdno konja. Odkar je odkril sled, ni rekel nobene; toda na njegovem obrazu sem zapazil izraz zadovoljnosti, podobnem zlatemu solnčnemu žarku, ki seva v prostorno planajavo. Nato me pozove:

"Razjahajte, Sir, in privežite dobro konja. Tukaj hočeva počakati."

"Zakaj naj ga dobro privežem?" vprašam, dasi sem dobro vedel.

"Ker ga drugače lahko izgubite. Večkrat sem videl, ko so konji porabili tako priliko in pobegnili."

"Kakšno priliko?"

"Ali ne slutite?"

"Hm!"

"Uganite!"

"Mustangi?"

"Kako pridete na to?" me vpraša in začudeno pogleda.

"Čital sem o tem."

"Kaj?"

"Da zbežijo krotki konji z mustangi, če niso dobro privezani."

"Vrag vas vzemi! Vse ste čitali in ni vas mogoče presenetiti. To se mi pa že bolj dopadajo ljudje, kateri niso ničesar čitali!"

"Ali ste me hoteli presenetiti?"

"Naravno."

"Z lovom na mustange?"

"Da."

"To bi ne bilo prav lahko. Presenečenje je le tedaj mogoče, če človek ničesar ne ve; vi bi mi pa bili morali povedati, predno pridejo mustangi."

"To je pravilno, hm! Torej poslušajte, mustangi so že bili tukaj!"

"Je bil ono njihov sled?"

"Da; včeraj so tukaj prešli. Bili so samo neka predstraža, tako neke vrste ogledniki. Reči vam moram namreč, da so te živali neizrečeno pametne. Vedno pošljejo naprej in na stran majhne oddelke. Imajo častnike kot pri vojakih in glavni vodja je vedno kak izkušen, močan in srčan žrebec. Ali se pasejo ali

Josip Kostanjevec:

BILA JE POMLAD.

I.

Josip Resnik je obiskal črez dolgo spet svoj rajstni kraj. Neka skrivna moč ga je vlekla tja črez hribe in doline v tiho, skromno vas, kjer je preživel otroška leta. Polastila se ga je neodoljiva želja, da bi vnovič videl ono nizko, na zelenem holmu se belečo cerkev, one borne, okoli in okoli holma raztresene koče, ono trato, kjer se je bosonog in razoglav prekucaval ter igral s svojimi tedajnimi sovrstniki.

Resnik je bil sedaj sodni svetnik, občespoštovan in priljubljen mož. Toda Resnik je bil še samec. Bogve, kakšne izkušnje je imel mož, da si ni hotel naprtiti zakonskega jarma. Morda je imel odprte oči ter je videl, koliko je v resnici srečnih zakonov, morda ga je od tega odvračala nesrečna ljubezen iz mlajših dni, morda se je njegovi idealni duši protivila proza navadnega zakonskega življenja. Ali res je bilo, Resnik ni čutil nikake potrebe, da bi si poiskal družice...

Danes torej, na veliko soboto leta 1899, je stal zopet v domači cerkvi. Postavil se je za vrata, tja bliku kropilnika ter se zamislil. Pred priprostim, s pomladnimi cveticami okrašenim altarjem je daroval župnik sveto daritev. To ni bil več oni starj častitljivi mož, ki je pred toliko leti maševal pred tem altarjem ter z angeljskim izrazom na svojem obličju poveličaval svetost tega kraja in tudi uplival na srce dovzetnega dijaka, da je bilo tam tako skrivnostno mirno in svečano. Ta blagi mož je počival pod hladno rušo. A sedaj je zavzemal njegovo mesto mlad duhovnik z vsakdanjim obrazom. Malo svetega, nič tajinstvenega, zdelo se je Resniku, ni velo od njegove osebe in celo ta vonj po kadilu in svečah, ki je plul po vzhudu, ni mogel začarati Resnika v one nadzemske sfere, kakor nekdaj. Morda pa je to nasprotje med obema župnikoma le navidezno, morda nisva kriva temu občutku, ki me nadvladuje v tem hipu, niti župnik niti jaz; morda je vsemu temu kriv samo čas, ki je tako hitro bežel nad mojo glavo, je pomislil Resnik. In v tej misli ga je potrdilo tudi nekaj drugega. Siloma se je hotel otresti vse posvetnosti, hotel je zopet črez dolgo časa moliti, moliti z vso dušo, z vsako žilico svojega srca. Poizkušal je, a ni šlo. Samo bridek vzdihljaj se mu je izvil iz prsi. O, da, čas je storil vse to, si je dejal Resnik in še večja tožnost se ga je polastila.

Nič več ni poizkusil moliti, prevzele so ga zopet posvetne misli. Začel je opazovati ljudi, ki so še posamezno prihajali v cerkev. Pri kropilniku so postajali, desnico so pomakali v vodo ter se prekrižavali, a kolena so komaj vidno upogibali. Na črnem kropilniku so se svetile kaplje, ki so pri prekrižavanju padale od prstov ter se počasi cedile navzdol, puščajoč za seboj polzke, neenakomerne črte. Šamotne plošče pod kropilnikom so bile motnovlažne ter umagane od prahu, ki so ga prihajajoči donašali na svojih črevljih.

Resnik je motril vstopajoče, a le malokoga je poznal. Na tem in onem obrazu so se črtali sicer znaki te in one družine, ali ta okorna in okorela telesa so bila tako izdelana in postarana, da jih ni bilo mogoče uvrstiti med znance, nekatera pa so bila še premlada in na obrazih poteze še nejasne in nedoločne.

Tedaj se je pa na vratih pojavil star mož. Bil je visokega stasa in še vedno ravnega hrbtišča. Toda njegovo oko je bilo motno in njegove noge slabe. Opiral se je ob dve palici ter počasi lezel dalje. Njegov obraz je bil dolg in koža na njem nagubančena. Posebno okoli ustnil je bila ohlapna in viseča, da je bilo videti, kakor bi navzdol visela prilepljena krpa.

Ko je starec počasi drsal mimo Resnika, je hipoma obstal. Njegovo oko se je uprlo v svetnika ter ga motrilo pazljivo. In neka osuplost se je brala na njegovem obrazu. Videti je bilo, da je poznal Resnika. Pokimal je z glavo, kakor v pozdrav, ter lezel dalje v klop.

Tudi Resnik ga je spoznal.

"Moj Bog, stari Molek! In še živ! Črez osemdeset jih mora imeti," je govoril sam s saboj. "Obiskati ga moram!"

Resnik je vrgel še pogled po cerkvi ter takoj nato stopal na plano.

Zunaj je bil krasen dan. Po drevju se je prikazovalo prvo sočno zelenje in pisano cvetje, po zraku so frfotali prvi rumeni metulji. Resnik pa je stopaj zamišljen navzdol po vasi. Tam je bilo vse tiho in mirno. Nemo so gazrle nekdaj tako dobro znane koče, a nikogar ni bilo pragu, da bi ga bil pozdravil. Semtertja se je znotraj čulo šumenje, odmevala je hoja, zahrščal kak ropot — ženske so bile večinoma same doma ter popravljale in pripravljale za praznike.

In svetnik je [illegible] en iz vasi ter zavi [illegible] na nasprotni griček. Tam [illegible] je črnelo okrušeno [illegible]ovlje, oklepajoč zapuščeno vaško pokopališče. Črez njegov rob se je dvigal tu in tam od deževja izpran križ in od časa oglodan kamen. A v kotu ob mrtvašnici je rastla stara, svoje veje globoko pripogibajoča breza. Grobovi so bili zarastli s temnozeleno travo, ki je tukaj prva poganjala že v ugodnji pomladi. Le na malokaterem grobu se je belil posamezen cvet.

Resnik je prestopil prag pokopališča ter nameril svoj korak prav v zadnji nasprotni kot. Tam je stal nizek kamen, iz kraškega mramorja izklesana piramida, ki jo je bil dal on sam postaviti pred nekoliko leti. Na sredi je bilo napisano z zlatimi črkami ime: Gregor Resnik.

Bil je to grob očeta svetnikovega.

Tu je Resnik postal ter strmel nemo v že upadlo gomilo. Prav ob kamenu je ležala pozabljena mrtvaška kost, dolga, rjava in že luknjičasta nadlahtnica, ki so se nanjo usipali zlati solnčni žarki, a na zidu je čepel taščica ter z bistrim očesom opazovala resnega, dolgobradega moža, ki je bil videti na tako lep dan tako silno otožen.

Dobro četrtinko ure se je svetnik pomudil tukaj. A ko se je obrnil, je potegnil z roko preko oči. Ozrl se je nato okoli sebe po ostalih grobovih ter počasi odšel.....

II.

Vrlo davno je že od tega, kar je Resnik sanjal v tem skrivnem kotiču lepe slovenske domovine krasne mladeniške sanje. Žal, da so bile le sanje! In ko se je prebudil iz teh sanj, je prvikrat občutil bridki predokus resnega življenja, ki je imel vanj stopiti.

Resnik je bil tedaj abiturjent. Bil je na počitnicah pri svojem starem očetu, ki je bil kočar v vasi. Stari ni imel drugih otrok, a tudi razen male koče ničesar. V svojih mladih letih je opravljal službo nekakega občinskega tajnika in kmetiškega dohtarja ter je živel tako skromno in varčno, da si je še nekaj prihranil za stare dni. Razen denarja so mu donašali ljudje za razne pisarije marsikaterih živil, kar mu je vse prišlo k pridu. Da je mogel sina študirati, mu je mnogo pomagal ženin brat, ki je bil duhovnik v mestu. Ta je skrbel za Josipa do zadnjega razreda, dokler ga konečno ni pobrala smrt. No to je bilo še dokaj ugodno, saj leto, ki ga je imel Josip še pred seboj, se že kako prebije. Potem tako ne bode treba skrbeti več, ker je bil Josip določen, da bode pel novo mašo.

Josip je bil tedaj na zadnjih gimnazijskih počitnicah. Maturo je bil dovršil s posebno dobrim uspehom, in stari Resnik je bl ponosen na svojega sina. Rad ga je jemal s saboj med ljudi in kazal nanj rekoč:

"Ta bo imel še veliko več v glavi nego jaz! Res ni zastonj študiral. In tak fajmošter bode, da bo veselje."

In tudi Josip je bil popolnoma prepričan, da je vstvarjen samo za duhovski stan. Bil je še popolnoma nepokvarjen, njegove misli in želje so hrepenele po popolnosti. (Dalje prihodnjič.)

WE ARE DISTRIBUTERS OF "GARRETT & Co's fine VIRGINIA DARE VERMOUTH. TO INTRODUCE THIS WONDERFUL NON-ALCOHOLIC DRINK SPECIAL PRICE $11.00 PER 12 QUARTS. WRITE FOR OUR LATEST CATALOGUE MAILED FREE CONTAINING SPECIAL OFFERS. ASK ABOUT OUR "VINOBAR" IT IS GREAT. MONTREAL BOTTLERS CORP. 129 E. 59th. ST. NEW YORK CITY

Prešinjenje ljubezni!!!
Ali ljubijo ženske bolje?
Prešinjenje ob dotiku človeka!
ALI NAJ ŽENSKA OGLASA ZA MOŽA?
Zakaj bi se moralo poročiti dekle pred 18 in moški pred 21 letom?
Zenitev, ločitev, ljubezen, nauk o izboljšanju rodu, omejitev porodov, spolna higijena, itd., itd.
KAKO SE POROČITI USPESNO IN DOSEČI ZADOVOLJSTVO.
To je le nekaj vprašanj s katerimi se bavi vsak izvod "Fold" magazine, ameriška velika in najboljša publikacija za zaljubljence. Posvečena edino takim problemom.
Pošljite 10c za sample kopij in za popolne informacije glede našega prijateljskega kluba.
Naročnina je sedaj samo 75c na leto ali $2.00 za tri leta.
Ta posebna ponudba za povečanje števila naročnikov je dobra le za kratko dobo. Vsak naročnik postane obenem tudi član našega prijateljskega kluba ki šteje na tisoče članov (obeh spolov) v vsaki državi in vsakem mestu.
Pošljite 75c z vašim imenom in naslovom na
"FOLD" MAGAZINE,
1151 BROADWAY, N. Y. CITY, U. S. A.

Dvajset let izkušenj

Na stotine ljudi je sedaj na potu k zdravju in veselju, medtem, ko so bili preje vedno bolehni, slabi in obupani. Na stotine se jih zahvaljuje dr. Kenealyu, ker jim je vrnil zdravje. Ne glede, kaj je vaša bolezen ali kako stara je že, pridite k dr. Kenealyu. Dal vam bo isto vestno, pazno pozornost in znanstveno zdravljenje, kot mnogim bolnikom, ki so prišli v njegovo oskrbo v preteklosti. Denarne zadeve naj vas ne odvračajo, da bi ne dobili postrežbe špecijalista. On računa za svoje delo tako zmerno, da zmore njegovo zdravljenje vsakdo, ki trpi na kaki bolezni. Urad ima že leta in leta na istem kraju.

Uradne ure: od 9. dop. do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. dop. do 1. pop.

Dr. KENEALY - DRUGO nadstropje

647 Euclid Ave., Cleveland, Ohio, Republic Building.

Zapadno od Star gledališča. Vshodno od Guardian banke.

LETNI RAČUN

Slovenskega Delavskega Doma v Collinwoodu, Ohio.

DOHODKI:

Društva so vplačala na delnice od 19. dec. 1921 do 17. dec. 1922	$ 1285.51	
Posamezni člani so vplačali v isti dobi	354.00	
Waterloo Klub izročil	1200.00	
Najemnina od zemljišča	5.00	
Obresti od naloženega denarja	30.22	
Letni dohodki skupaj	$ 2874.73	
Prenos blagajne od leta 1921	952.53	
		$ 3827.26

STROŠKI:

Davek od zemljišča	$ 198.27	
Letne plače uradnikov	204.00	
Povišanje glavnice	15.95	
Dvorana za seje	32.00	
Tiskovine pri Enakopravnosti, še od 1921	20.15	
Skupni stroški enega leta		470.37
Preostanek blagajne dne 17. decem., 1922		3,356.89
Denar je naložen na sledečih bankah:		
The Cleveland Trust Co.	$ 1273.57	
The North American Banking & Savings Co.	289.69	
Custodian Bank	1643.63	
Liberty bondi	150.00	
Skupaj		$3,356.89

Spodaj podpisani nadzorniki potrjujemo, da so knjige pregledane in pronajdene v popolnem redu.

Predsednik nadzornega odbora Daniel Stakich
Drugi nadzornik F. J. Durn
Tretji nadzornik, Frank Wess

Leo Boštjančič, finančni tajnik.

J. S. Widgoj
SLOVENSKI FOTOGRAF
489 EAST 152nd STREET, COLLINWOOD

Izdeluje vsakovrstne slike: poročne, družinske in otročje slike po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za $4.00 en ducat slik in po vrhu vam naredim še eno veliko sliko zastonj. Predelujem tudi z malih slik na velike. Odprto vsak dan in tudi ob nedeljah. — Se priporočam cenjenemu občintvu. Držite se domačega podjetja.

VSE DELO JE GARANTIRANO!

DR. L. E. SIEGELSTEIN
Zdravljenje krvnih in kroničnih bolezni je naša specijaliteta.
308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave. vogal E. 9th St.
Uradne ure v pisarni: od 9. zjutraj do 1. popol. od 7. ure do 8. zvečer. Ob nedeljah od 10. do 12. opoldne.

Delničarji Slov. Nar. Doma, pozor!

Ker se je pričelo z gradbo novega poslopja S. N. Doma, je direktorij S. N. Doma podaljšal rok za plačilo delnic vsem onim katerim bi v smislu pravil že vplačani deleži zapadli. Vsakemu se torej nudi prilika, da plača zaostale obroke na delnice. Poslužite se te ugodnosti, ter plačajte zaostale obroke. Plačate lahko ob pondeljkih in sobotah zvečer od 6:30 do 8:30 pri tajniku S. N. Doma ali pa vsak čas pri oskrbniku Doma.

DIREKTORIJ SLOV. NAR. DOMA.

bljejo, vedno obstoje njih skrajne vrste iz žrebcev; v notranjosti so kobile in čisto v sredi pa žrebeta. To je zato, da zamorejo žrebci braniti kobile in žrebeta. Opisal sem vam že ponovno, kako se lovi mustange. Ali ste si zapomnili?"

"To se razume."

"Ali vas veseli vjeti jednega?"

"Da."

"Danes dopoldne se vam ponudi prilika, Sir!"

"Hvala! Jo ne mislim uporabiti!"

"Ne? All devils! Zakaj ne?"

"Ker ne rabim konja."

"Pravi westman sploh ne vpraša, ali rabi konja ali ne!"

"Potem pa sploh ni tak, kot si predstavljam jaz pravega westmana."

"Kakšen pa naj bode?"

"Vi ste govorili včeraj po krvolačnih lovcih, od belih, kateri ubijajo bivole, ne da bi rabili kaj mesa. Jaz smatram to za greh napram živalim in rdečim, katerim se odjemlje na ta način živež. Vi tudi?"

"Gotovo!"

"Prav tako je s konji. Ne maram nobenega od teh krasnih mustangov oropati za svobodo, ne da bi imel izrecno potrebo po konju."

"To je pravilno, Sir, zelo dobro. Kot vi mislite in govorite, mora misliti in govoriti vsak kristjan. Kdo je pa rekel, da odvzemite mustangu prostost? Vi ste se učili metati zanjko in sedaj pa bodete poskušali. Videti hočem, ali prestanete dobro skušnjo ali ne. Razumete?"

"To je nekaj druzega; da, potem poskušam."

"Lepo. Pri meni se gre seveda za res. Potrebujem konja in dobiti ga moram. Dostikrat sem vam že rekel in ponavljam vam zopet danes: Sedite dobro v sedlu in potegnite krepko konja nazaj v trenutku, ko se zanjka stegne. Če tega ne starite, ste na tleh; mustang zbeži in vleče vašega konja za seboj. Potem nimate nobenega konja več in ste navaden infanterist kot jaz."

Naenkrat obstane in mi pokaže z roko naprej v omenjene gore proti severni strani. Tam se prikaže jeden sam konj. Polagoma teče in obrača glavo zdaj na to, zdaj na ono stran.

"Ali ga vidite?" šepeče Sam. Vsled razburjenja ni govoril glasno, ampak tiho, dasi nas ne bi bil mogel konj nikakor slišati. "Ali vam nisem rekel, da pridejo! Ta je opazovalec, kateri hodi pred čredo, da pregleda, če je okolica varna. Zvit žrebec. Kako se obrača in pogleduje na vse strani! Nalju ne zapazi, ker sva obrnjena proti vetru; zato sem izbral to mesto."

Mustang začne teči hitreje; najprvo gre naravnost, potem na desno in na levo; nato zgine tje, od koder je bil prišel.

"Ali ste ga opazovali?" vpraša Sam. Kako pametno se je obnašal in se skrival za grmovjem, da bi ga kdo ne zapazil. Sam indijanski opazovalec bi ne opravil boljše."

"Zdaj gre nazaj, da naznani svojemu četveronožnemu generalu, da je vse varno. A motili se bodo, hihihi! Stavim, da so v desetih minutah tukaj; pazite! Veste li, kaj narediva?"

"No?"

"Jahajte sedaj hitro nazaj do izhoda prerije in čakajte tam. Jaz pa jezdim do vhoda in se tam skrijem. Ko pridejo konji, dam jim neoviran prehod, potem jo pa udarim za njimi. Bežali bodo proti vam; zatem se jim pokažite in bežali bodo zopet nazaj. Tako jih bodeva preganjala semtertje, dokler si ne izbereva dveh najboljših konj; te vjameva; izberem si najboljšega, druzega pa izpustim. Se li strinjate?"

"Kako morete vprašati! Jaz vendar ne razumem nič konjskem lovu; vi ste mojster v tem in po vas se hočem ravnati."

"Well, imate prav. Že marsikaterega divjega mustanga sem imel pod seboj, ga premagal in ukrotil; zato opravičeno mislim, da niste z besedo "mojster" nič neumnega povedali. Pojdite torej, da ne zakasniva."

Zajahava in odideva, on severno, jaz pa južno do tja, koder sva prišla na prerijo. Ker mi je bila puška za medvede pretežka in nepotrebna za te namene, bi se jo bil rad za nekaj časa iznebil; toda čital in slišal sem, da se previdni westman samo tedaj loči od puške, če ve za gotovo, da se mu ni ničesar bati in da jo res ne bode potreboval. V tem slučaju pa ni bilo tako; vsak čas utegne priti kak Indijanec ali celo kaka zver; zato poskrbim le, da privežem močnejše "stari gun."

Nato čakam nestrpno dohod konj. Ustavim se med prvim gostim drevjem, privežem drugi konec lase trdno k sedlu ter jo v zankah tako pripravim, da mi jo je bilo treba samo prijeti in vreči.

Daljni del prerije je bil tako oddaljen, da ni bilo mogoče videti, kedaj pridejo mustangi. Zamogel sem jih videti šele tedaj, ko jih Sam napodi. Komaj stojim četrt ure na mestu, ko zapazim veliko črnih pik, katere so se naglo premikale in hitro večale. Najprvo so bile velike kot vrabci, potem kot mačke, psi, teleta, dokler se mi ne približajo tako, da jih zrem v njih popolni velikosti. Bili so mustangi, ki so se mi bližali v divjem diru.

Kako krasen pogled je na te žvali. Griva plapola na vhatu in repi plavajo kot šopi peres v vetru. Bilo jih je k večjem do tristo, a vendar se je zdelo, da se zemlja trese pod njihovimi kopiti. Bel žrebec, krasna žival, je tekel pred vsemi; tega bi se moralo pravzaprav vjeti. Toda tako bela žival ni za prerijskega lovca, ker ga sovražnik že od daleč vidi.

Prišel je čas, da se izkažem. Stopim izpod drevja na prosto in posledice nastopijo takoj: vodeči belec skoči nazaj, prav kot bi bil dobil kroglo v telo: čreda se ustavi in zre; sledi glasno; boječe razgetanje, pomenjajoč ves škvadron okreni; belec gre na nasprotno stran za vodnika in zopet dirja cela čreda, od koder je bila prišla.

Sledim jim polagoma; ni se mi mudilo, saj sem vedel, da jih Sam Hawkens zopet obrne. Medtem si skušam raztolmačiti nekaj, kar sem zapazil. Dasi so se konji obrnili takoj, se mi je vendar zazdelo, kot bi jedna izmed živalij ne bila konj ampak mula. Mogoče je seveda, da sem se motil, a vendar mislim, da sem dobro videl. Drugič hočem bolje paziti. Ta mula je bežala v prvih vrstah, takoj za žrebcem vodnikom; konji jo niso torej pripoznali kot sovrstnico, ampak ji dali še prednost.

Za nekaj časa čreda zopet pridrvi, a se takoj obrne, ko me ugleda. To se je ponavljalo še večkrat in pri tem sem se dobra prepričal, da se nisem motil; bila je res med njimi mula, jasnorjava, s temno črto po hrbtu. Napravila je name takoj dober utis in je bila kljub veliki glavi in dolgim ušesom lepa žival. Mule so zadovoljnejše kot konji, stopajo varnejše in se jim ob prepadih ne zvrti v glavi. To pa so prednosti, ktere se vedno jemlje v poštev. Seveda so tudi trmaste. Videl sem mule, ktere bi se dale rajše ubiti, kada bi se premaknile iz mesta, dasi je bil voz prazen in pot lepa. Niso ubogale, pa niso.

Zdelo se mi je, da je ta mula kazala mnogo ognja; njene oči so bile jasnejše in pametnejše od ostalih konj in zato sklenem, da jo vlovim. Gotovo je ušla svojemu lastniku pri prehodu divjih čred in ostala med mustanki.

Zapodim zopet proti Samu. Prišla sva že tako blizu skupaj, da sem ga videl. Ker niso mogli mustangi ne naprej ne nazaj, udarijo jo na stran. Midva jim slediva. Čreda se razdeli in precej zapazim, da je mula pri glavnem oddelku; ob strani belca drvi v velikih skokih; bila vam je izvanredno hitra in trpežna žival. Držim se torej te črede in zagledam, da gre tudi Sam za njo.

"V sredo vzemiva, jaz levo, vi desno," zakliče mi.

Spodbudiva z ostrogami konje in jahava ne samo jednako hitro z mustangi, ampak še precej hitrejše, tako da jih dojdeva, predno dosežejo gozd. Seveda ne gredo vanj; obrnejo se in hočejo med nama nazaj.

(Dalje prihodnjič.)

Clevelandske novice.

— **Delničarji S. N. Doma,** ki imajo plačati še kak obrok na delnice, se opozorja na oglas direktorija S. N. Doma, ki naznanja, da se je rok za zapadla plačila podaljšal.

— **Pevsko društvo "Jadran"** v Collinwoodu je sklenilo na svoji zadnji seji, da se naloži članstvu naklado in sicer 10c mesečno v prid. Slov. Del. Domu. To je sedaj drugo društvo, katero je podvzelo to akcijo. Upati je, da se bo poročalo, da imajo vsa društva, ki so delničar Doma, izvanredni asesment 10c za nakup delnic.

— **Trgovino bosta** povečala rojaka Slanovec in Vičič v Collinwoodu. Dosedaj je imel Mr. Slanovec samo krojačnico sedaj pa bosta on in Mr. Vičič podjetje razširila ter odprla trgovino z moškim blagom. Da zamoremo Slovenci napredovati, moramo iti eden drugemu na roko ter se držati gesla svoji k svojim. Rojakom priporočamo novo podjetje, več pa boste v kratkem izvedeli iz oglasa.

— **Kot izgleda,** podgane nikakor nečejo mirovati po mestnih poslopjih. Sedaj se poroča, da je imenoval okrajni komisar poseben komitej, **ki naj prešteje** prebivalstvo podgan v okrajni ječi. Gospod komisar si beli glavo, kako se bi jih dalo prešteti. Dalo se mu je že mnogo dobrih sugestij. — Registracijske koče! Ne, to ne gre, podgana je podgani podobna in ena sama bi se lahko po večkrat registrirala .S to idejo torej komisar ne bo računal. Ječa Cuyahoga okraja je znana širom države, radi svojega podganskega prebivalstva, vsled česar se jih je sklenilo prepoditi. Če se ne bo dobilo proti njim drugega sredstva, se zna zaprositi župana Kohlerja, da jih "fajra."

— **Trije policaji** iz bivšega West Parka so bili včeraj premeščeni v mesto v druge okolice. Policijski načelnik Graul je dal za spremembo razlog, da so West-parkški policaji še manj izkušeni, ter da se bodo v mestu pridobili potrebne skušnje.

— **Sinoči okrog polnoči,** ko so hitelo zadnje gruče ljudi, da ulovijo polnočne kare, je prišel v United Cigar Co. prodajalno v Cleveland hotel poslopju samski ropar ter odnesel $60. Prodajalec Lawrence McCann, 7904 Superior Ave. je bil sam v trgovini.

— **Včeraj je umrl nenadoma** Ernest K. Janowsky, igralec na kontra-bas pri clevelandskem simfoničnem orkestru. Dopoldne je še igral na skušnji, opoldne pa je šel domov k južini. Ženi je potožil, da se čuti bolnega ter je zavžil kosilo sloneč na zofi. Ob dveh se je odpravil nazaj na skušnjo v Masonic dvorano, toda komaj je zapustil hišo, ko se zgrudi po tleh. Ko je prihitela ob njegovo stran njegova žena, je bil že izdihnil.— Podlegel je srčni bolezni. Janovski je bil poznan, kot eden najbolj nadarjenih kontrabasistov v Združenih državah in vodstvo orkestra ga bo le s težavo nadomestilo. Truplo bo prepeljano v Chicago, kjer se bo vršil pogreb pod vodstvom prostozidarske lože.

— **Pogon.** Kot rezultat dveh pogonov na gamblarske lokale je bilo včeraj aretiranih 13 moških. V neki dvorani na Ontario St., kamor je udrlo sedem policajev v civilnih oblekah, je bilo prijetih 11 moških, nekje drugje pa dva, enega ker je imel pri sebi skrito orožje, njegovega tovariša pa, ker je bil pijan.

— **Župan Kohler ni tako "sam"** kot je zadnjič pel. Ko se je na pondeljkovi seji mestne zbornice predložilo predlogo, da se da odstoplemu direktorju Robertsu zaupnico, je bila poražena s 17 proti 15 glasovom. Tako torej večina zbornice drži z županom. dasiravno se je zadnjič repenčil, da je popolnoma sam in da ga nikdo ne podpira. Mestni councilmani so pa tudi taki, da prejo rohnijo, ko pride čas akcije, pa se bojijo zameriti, pa najsibo da ima župan prav ali ne.

Vabilo na

Plesno Veselico

katero priredi

SLOVENSKA GODBA "BLED"

v soboto 17. februarja, 1923

v Sever Krašovec dvorani

Vstopnina za osebo 50c

Cenjeno občinstvo iz Clevelanda in okolice je vabljeno, da se te prireditve v čim večjem številu vdeleži. Odbor bo preskrbel za vse udobnosti, plesaželjni pa se bodo lahko zavrteli ob zvokih godbe.

Začetek ob 7:30 zvečer.

Za obilno vdeležbo se prijazno priporoča

Godba "BLED."

Smrtna kosa.

V Mirnu je umrl veleposestnik Ivan Faganeli, v Vel. Repnu F. Škabar, v Škednju pri Trstu Savo Šuman, dijak IV. letnika mariborskega učiteljišča. — V Mariboru je umrl v torek znani čevljarski mojster Zollenstein, v Slovenski ulici. Svoječasno je bil načelnik čevljarske zadruge.

Promocija.

Na graški univerzi je bil promoviran za doktorja vsega zdravilstva gospod Stanislav Zajec, sin ljubljanskega zdravnika g. dr. Ivana Zajca.

Govorniške bitke v Moskvi.

Vsled silne draginje in pomanjkanja potrebnega materijala, je v Rusiji, kakor znano, tiskanje knjig zelo redka stvar. "Daily Mail" poroča, da so se razvile radi tega po državi prave govorniške bitke o vseh mogočih vprašanjih. Politiki, pisatelji pesniki, svečeniki in učenjaki izkušajo na ta način razširiti med ljudstvo svoje ideje.

Oče Vedenski, ki je postal svečenik boljševiške žive cerkve in bil prestavljen iz Petrograda v Moskvo, je imel pred kratkim v Kremlu na trgu javno predavanje o sedanji krizi ruske cerkve in o zakonu naslednjega dne pa so bili po ulicah nabiti lepaki o njegovih prepovedih o sodobnih ženskah. Často dobivajo taka javna predavanja značaj prepira (to je ena izmed besed, ki so jih boljševiki odpravili iz svoje žive cerkve), ki pa se razvija čisto prijateljski. Tako je imel Lunačarski, komisar za prosveto, pred kratkim velik govorniški dvoboj z nekim drugim boljševikom o primerni komunistični šoli in pa o boljševiškem zakonu glede ločitve zakona.

Posebno zanimivo pa je, da boljševiški pesniki javno deklamirajo svoje pesmi in morda je zanje celo dobro, da jih ne spravijo v tisk. Pesnik in romanopisec Brujisov je govoril na nekem javnem zborovanju o sodobni ruski poeziji, za njim pa se je oglasilo k besedi veliko število mlajših pesnikov. Petrograjski pesniki dne 5. novembra niso dobili 24 ur nobene hrane, ker se niso ozirali na povabilo vlade, da naj za peto obletnico boljševiške revolucije spesnijo kak slavospev revoluciji.

Često se vrše tudi javna zborovanja, ki so posvečena "Proletarski poeziji." Ne dolgo tega je bil tak večer v dijaškem "krožku oktobrske revolucije." in je bil naperjen proti futuristom. Proletarski pesniki so naglašali, da je med futuristično in proletarsko šolo ogromna razlika: futurizem je središče delovanja sodobne buržoazije, plitev na mislih in same cizelirane fraze: proletarska poezija pa se nasprotno ne ozira na oblike, zato pa je temboli globoka in polna misli. Posledica nastopa proletarskih poetov je bila seveda naravna: ker je bila futuristična šola razkričana kratkomalo za buržujsko, se seveda ni niti eden navzočih številnih futuristov drznil zagovarjati futuristično šolo, sicer bi svoje junaštvo gotovo plačal z življenjem.

Povspešimo še februar ---

Januar je bil uspešen.

S tem da rečem, da je bil januar uspešen mislim reči, da se moje nizke cene nadaljujejo. Dočim januarska kvota ni bila docela dosežena, pa sem gotov, da bo februar več kot poravnal januarski primanjkljaj; kajti sedaj govori že več ljudi o dr. Winfreyu in na stotine njegovih bivših obiskovalcev, hvali Winfreyevo zobozdravništvo svojim sorodnikom, sosedom in prijateljem. Dajmo torej vsi skupaj vleči; vi boste dobili boljše zobozdravniško delo po nižjih cenah — vaši prijatelji si bodo prihranili denar ako pospešujete Winfreyevo zobozdravništvo in določena kvota za leto 1923 bo dosežena v polni meri.

Vse delo popolnoma garantirano.

"WINFREY" čeljusti

Glejte kako so moje cene znižane. Med 1922 je stala moja $25 čeljust $12.50 Moja cena za 1923 samo

$11.35

Tudi v februarju.

Zlate čeljusti

$54.50

Regularna vrednost $150.00

Ta izredno nizka cena je za celo zlato čeljust ki je jamčena kot pristne Winfreyeve kakovosti in se bo perfektno ujemala.

"Winfrey" Bridgework

1921	1922	1923
$ 5.00	2.50	2.35
$ 7.00	3.50	3.15
$10.00	5.00	4.35

Požurite se ako hočete dobiti zobozdravniško delo narejeno v resnici po ceni. Zgornje vrednosti so navadno od $10 do $25.

Jaz uposlujem edino izvežbane, registrirane graduante zobozdravništva.

"Star zanesljiv"

Jaz uposlujem edino izvežbane registrirane graduante zobozdravništva.

Dr. C. C. Winfrey, zobozdravnik

Glavni urad: 2048 Ontario Str. Nasproti Bailey Co.

Urad na Broadway	Urad na Woodland	Urad na St. Clair	Urad na Scovill
E. 55 in Broadway	E. 55 in Woodland Ave	6400 St. Clair Ave.	3850 Scovill Ave.
Olympia Bldg.	Woodland Market Bldg.	vogal E. 64 St.	vogal E. 39 St.
Uradne ure: od 10 dop. do 8. zveč.	Mi imamo odprto vsak večer do 8. ure. Ob nedeljah od 9. dop. do 1. pop.		Uradne ure: od 10 dop. do 8. zveč.

MALI OGLASI

IŠČE SE SLOVENSKO DEKLE ZA SPLOSNA HIŠNA OPRAVILA POIZVE SE NA 1196 NORWOOD RD. .... (30)

DEKLE DOBI TAKOJ STALNO IN DOBRO SLUŽBO ZA HIŠNA DELA IN ZA POMAGATI V GROCERIJI POIZVE SE PRI UPRAVI TEGA LISTA. (39)

DEKLE DOBI SLUŽBO za splošna hišna opravila. Zglasiti se je takoj na 6428 St. Clair Ave. Vprašajte za Wolkov. (39)

NAPRODAJ je oprema za popravljanje čevljev in tudi prostor se odda v najem. Vzrok za prodajo je slabo zdravje. Nahaja se na jako dobrem prostoru. Zglasiti se je v uradu Enakopravnosti (39))

IZURJENA STREŽAJKA DOBI TAKOJ SLUŽBO V RESTAVRACIJI. ZGLASITE SE NA 632 E. 152nd STREET (39)

HIŠA naprodaj, za eno družino, 13 sob in kopališče, garaž, kokošnjak lot 48x226 na tlakovani cesti, blizu šole in slovenske cerkve v Collinwoodu. Cena je samo $8,500; $3,500 v gotovini, ostalo na prvo vknjižbo po 6%. Oglasite se na 6307 St. Clair Ave. pri Bunčič & Co. zgoraj (39)

FARMA, 13 akrov, poslopja, živina, orodje in vse drugo se proda ali zamenja. Pišite ali se zglasite pri C. Eyster, Garretsville, Ohio (39)

IŠČE SE MLADO DEKLE za delo v grocerijski trgovini od pol devete do 6. ure zvečer; mora biti zmožna tudi nekoliko angleščine Zglasiti se je pri Jim Laznik, 1063 E. 71 St (39

LEPO OPREMLJENA SOBA se odda snažnemu fantu. Gorkota in kopališče. 1084 Addison Road. (38)

NAPRODAJ! Dve moderne hiše za dve družini na velik. lotu 40x175. Spredujdja hiša 6 sob in kopališče spodaj in zgoraj se prenaredi prav lahko za štiri družine. Zadnja hiša ima 5 sob in kopališče spodaj in zgoraj. Velika klet; garaž 12x17; cementen kolovoz. Zglasijo naj se kupci in ne agentje; cena $23,000.00. Lastnik, 1046 E. 74 St. (38)

PRILETNA ŽENSKA ALI DEKLE DOBI TAKOJ SLUŽBO ZA HIŠNA DELA. NASLOV SE IZVE V UPRAVNIŠTVU TEGA LISTA. (39)

IMAMO naprodaj dobroidoče trgovine za Slovence: pool room, cena jako nizka, 2 mesnice, tudi jako poceni. Proda se tudi grocerija in hiša z dvema trgovinama. Oglasite se pri Bunčič & Co. 6307 St. Clair Ave. zgoraj (39)

REVMATIZEM

ozdravite lahko hitro ako porabite največ 3 steklenice našega zdravila. Jamčimo vsakomur, da ozdravi. Navodila se vam pošlje skupno z naročilom. Cena $3.50 ali tri steklenice $10.00 Pišite na

B & N. CO,
6307 St. Clair Av., Cleveland, O.

JAVNE RAZPRODAJE.

Kupili smo 122,000 parov ameriških armadnih čevljev Munson izdelka, mer od 5½ do 12, ki so bili zadnji preostanek enega izmed največjih vladnih kontraktorjev za čevlje.

Ta čevelj je jamčen, da je iz 100 odstotnega usnja, temno rujave barve s prišitim jezikom, da ne more vanje blato ne voda. Aktualna vrednost tega čevlja je $6.00. Toda ker smo jih kupili toliko skupaj, jih nudimo javnosti lahko po $2.95.

Pošljite pravilno mero. Plačajte poštarju, ko vam jih odda ali pa pošljite denarno nakaznico. Ako čevlji niso taki, kot pravimo, vam bomo radevolje vrnili denar nemudoma na zahtevo.

NATIONAL BAY STATE SHOE COMPANY
296 Broadway, New York, N. Y.

Izvežbane

Zavijalke

(wrappers)

naj se zglasijo pri

EUCLID CANDY COMPANY
1403 W. 6th St.

Vlahov

ŽELODČNA GRENČICA

Je narejena in zapečatena v ZARA (Dalmacija) izža leta 1861 od ROMANO VLAHOVA

Naprodaj po vseh lekarnah, sladčičarnah in grocerijah. Edini zastopniki v Združenih državah

V. LANGMANN, Inc.
97-99 Sixth Ave., New York, N. Y.

RAVNOKAR PREJELI!

Slovenske plošče iz starega kraja. Zberite si jih, dokler je zaloga popolna. Imamo tudi grafonole in pianole.

Ustavite se pri tej uri in ste na pravem prostoru

ST CLAIR JEWELRY AND MUSIC CO.

popreje:
Wm Sitter Co.
6404 St. Clair Avenue.

Velika zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

Rand, 710-W.
Princ. 1958-W.

Izšla je izvirna slovenska povest

"IZ ZAPEŠKE GLOBELI"

Spisal Zvonko Novak
CENA KNJIGI JE $1.50.
Naročati jo je na naslov:

Zvonko Novak
2247 So. Central Park Avenue, Chicago, Ill.

NAPRODAJ!

Hiša 4 sobe, $3,500.00. Samo $1200.00 takoj.
Hiša 6 sob za eno družino, $6500 Samo $1500.00 takoj.
Hiša 4 sobe, $3,500.00. $1200 takoj.

Moses Realty Co.

15505 Waterloo Rd.

EDDY 7841 WOOD 370-R

HIŠE V COLLINWOODU.

10	sob,	kopališče,	cena $6,500
9	„	„	„ 4,400
8	„	„	„ 4,300
6	„	„	„ 3,300
5	„	„	„ 4,000
5	„	„	„ 4,200

Imamo več farm za zamenjati za vaša posestva.

Collinwood Realty Co
15513 WATERLOO RD.
J. KRALL & D. STAKICH.
Imamo tudi več trgovin naprodaj.

JOS. FISCHER
Prodajalec tolstih prašičev krmljenih s koruzo za družine.

Vzemite Corlett-Randall omnibus v North Solon, O., ali pokličite po Ohio State telefonu: Suburban— Chagrin Falls 284-G.

Dobra novica za debele ženske.

Nemo moderc št. 333, je resnično dober kup. Zgornji je nizek, spodnji del pa je precej širok. Narejen je iz trpežnega ali belega coutila; mere od 24 do 36 cena samo $3.00

Ce vam ga vaš trgovec ne more dobiti, pošljite ime, naslov mero in $3.00 in poslali vam bomo moderc.

Nemo Hygienic-Fashion Institute
120 E. 16th St., New York (Dept. S)

DO YOU KNOW WHY --- You Can'T Feed Americans Too Much Speed? Drawn for this paper By Fisher